

ΙΣΤΟ(ΠΑΡΑ)ΛΟΓΙΟΝ blogspot.com

Sachsenhausen - συνειρμικά και άλλα

Τριάντα πέντε χιλιόμετρα βόρεια του Βερολίνου, βρίσκεται το περίφημο στρατόπεδο συγκέντρωσης του Sachsenhausen (Ζάχσενχάουζεν), το οποίο διαθέτει την εξής ιδιαιτερότητα: ενώ αρχικά, το 1936 οπότε και ιδρύθηκε, το χρησιμοποιούσαν οι Ναζί για τους γνωστούς λόγους, μετά την ήττα των γερμανικών στρατευμάτων, οι σοβιετικές δυνάμεις θέλησαν να το μετατρέψουν σε μαρτυρικό μνημείο, αφού πρώτα, βεβαίως βεβαίως, χρησιμοποίησαν τις εγκαταστάσεις του αναλόγως...

Μια τεράστια έκταση στις παρυφές των βερολινέζικων προαστίων, δύο ώρες χρειάζεται κανείς να περάσει απ' όλες τις «εγκαταστάσεις», όπου δύο αντίπαλα στρατόπεδα χρησιμοποίησαν για τον ίδιο σκοπό. Οι Ναζί με αναρίθμητα περισσότερα θύματα απ' όσα αυτά των Σοβιετικών -αν αυτό κάνει τους αμετανόητους σταλινικούς να αισθάνονται καλύτερα.

Μου ξανάρχεται στον νου αυτό που λέγαμε την περασμένη βδομάδα για τη μελαγχολία των αιώνων.

Συνειρμικά, εκδόθηκε πρόσφατα ένα συγκλονιστικό κείμενο-μαρτυρία με τον τίτλο «Sonderkommando - μέσα από την κόλαση των θαλάμων αερίων» (εκδ. Πατάκη, μτφ. Κυριακή Χρα). Ο Σλόμο Βενέτσια, που μεταφέρει με ανατριχιαστικές λεπτομέρειες ότι έζησε, δεν φοβήθηκε να μιλήσει. Τα είπε όλα ανοιχτά για τις «Ειδικές Δυνάμεις» των στρατοπέδων συγκέντρωσης της ναζιστικής Γερμανίας.

Αυτό το σώμα είχε δημιουργηθεί «απλούστατα» για να μετατοπίσει το κέντρο βάρους του εγκλήματος απ' τον θύτη στο θύμα, αφού αποτελείτο απ' τους ίδιους τους Εβραίους που συλλαμβάνονταν και οδηγούνταν στον αφανισμό. Βασική του αποστολή ήταν να διατηρεί την ψυχραιμία των υπολοίπων, να τους οδηγεί στους θαλάμους τελικά -τους οποίους κατόπιν «συγύριζε»- και αργότερα ν' αποκόπτει απ' τους νεκρούς ό,τι πολύτιμο τους είχε απομείνει, όπως τα χρυσά τους δόντια!

Κανείς δεν μπορεί ν' αγνοήσει τα βιβλία προσωπικής ιστορίας -λογοτεχνικά ή όχι δομημένες- που αντικατοπτρίζουν μian ολόκληρη εποχή. Και καταλαβαίνετε ότι δεν μιλάμε για βαρετές οικογενειακές, δήθεν μυθιστορηματικές, ιστοριούλες του συρμού, που ακόμη και η αναφορά στην Αλεξάνδρεια ή τη Σμύρνη στον τίτλο τους τις κάνει (αδι)ανόητα bestsellers.

Αυτά τα βιβλία αποτελούν τη μελαγχολία του παρόντος. Κυρίως του αναγνωστικού. Συνειρμικά πάντα.